

Karmienie piersią i mlekiem kobiecym w okresie pandemii SARS CoV-2

Z DNIA 7.05.2020 (stan epidemii)

Najpierw należy zakwalifikować matkę do odpowiedniej grupy, następnie przekazać zalecenia dotyczące karmienia dziecka i postępowania zdrowotnego.

MATKA ZDROWA

Czy MATKA ZDROWA spełnia którykolwiek z kryteriów epidemiologicznych?	
<ol style="list-style-type: none"> 1. w ciągu ostatnich 14 dni wróciła z kraju, gdzie są przypadki zakażenia 2. w ciągu ostatnich 14 dni miała bliski kontakt z osobą, która jest zakażona lub podejrzana o zakażenie SARS CoV-2 (przebywa na kwarantannie) 3. została poinformowana przez odpowiednie służby o kontakcie z potwierdzonym przypadkiem COVID-19	
NIE 	TAK
Matka karmiąca piersią ZDROWA bez kryteriów epidemiologicznych	Matka karmiąca piersią ZDROWA spełniająca którykolwiek z kryteriów epidemiologicznych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczyć kontakty do osób z najbliższej rodziny (stałych domowników), które są zdrowe 2. Wychodzić na spacer na świeże powietrze unikając miejsc zatłoczonych (np. do lasu, parku) 3. Myć lub dezynfekować ręce sobie i dziecku po każdym wyjściu z domu, kontakcie z pieniędzmi, klamkami, sprzętami dotykanyymi przez innych ludzi 4. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, zwłaszcza przed karmieniem/odciąganiem 5. KARMIĆ PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM JAK DOTYCHCZAS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skontaktować się z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną lub bezpłatnym numerem 800-190-590 2. Skontaktować się z lekarzem w formie teleporady medycznej, wykaz placówek na stronie www.nfz.gov.pl 3. Prowadzić samoobserwację w kierunku objawów grypopodobnych, mierzyć temperaturę ciała 2 x/dzień 4. Ograniczyć kontakty z innymi osobami w miarę możliwości 5. Nie wychodzić z domu 6. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, zwłaszcza przed karmieniem/odciąganiem 7. KARMIĆ PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM z zachowaniem ZASAD PODWYŻSZONEJ HIGIENY LAKTATORA

MATKA CHORA

z objawami infekcji dróg oddechowych *łagodnymi* - stan podgorączkowy, katar, ból gardła, bóle mięśni lub *ostrymi* – gorączka, kaszel, duszność

Czy MATKA CHORA spełnia którykolwiek z kryteriów epidemiologicznych?	
NIE	TAK
	
<p style="text-align: center;">Matka karmiąca piersią CHORA w domu, bez kryteriów epidemiologicznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skontaktować się z lekarzem w formie teleporady medycznej, wykaz placówek na stronie www.nfz.gov.pl 2. Ograniczyć kontakty z innymi osobami w miarę możliwości 3. Nie wychodzić z domu 4. Wietrzyć pomieszczenia 5. Przyjmować leki ograniczające objawy infekcji stosowane u matek karmiących 6. Zakrywać nos i usta w czasie kaszlu, kichania 7. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, zwłaszcza karmieniem lub odciąganiem 8. KARMIĆ DZIECKO PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM JAK DOTYCHCZAS <p>Jeśli matka czynnie wykonuje zawód medyczny postępuje zgodnie z zasadami podanymi w kolumnie obok </p>	<p style="text-align: center;">Matka karmiąca piersią CHORA w domu z PODEJRZENIEM ZAKAŻENIA SARS CoV-2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skontaktować się bezwzględnie z lekarzem w formie teleporady medycznej, wykaz placówek na stronie www.nfz.gov.pl 2. Skontaktować się z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną lub bezpłatnym numerem 800-190-590 3. Izolacja od społeczeństwa (wyłączenie z pracy, spotkań, transportu publicznego) 4. Izolacja od pozostałych członków rodziny w miarę możliwości (oddzielna łazienka, a jeśli to nie jest możliwe - oddzielne ręczniki, środki czystości, oddzielne naczynia i sztućce, dezynfekcja klamek, blatów i innych dotykanych sprzętów) 5. Wietrzyć pomieszczenia 6. Przyjmować leki ograniczające objawy infekcji stosowane u matek karmiących, zalecanym lekiem pierwszego wyboru jest paracetamol 7. Zakrywać nos i usta w czasie kaszlu, kichania 8. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, karmieniem lub odciąganiem przynajmniej 30 sekund używając detergentu lub użyć płynu dezynfekującego na bazie alkoholu. 9. Stosować maseczkę ochronną w czasie karmienia 10. KARMIĆ DZIECKO PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM z zachowaniem ZASAD PODWYŻSZONEJ HIGIENY LAKTATORA

Matka karmiąca piersią CHORA NA COVID-19 w domu

1. Skontaktować się z lekarzem, zwłaszcza w razie pogorszenia samopoczucia, wykaz placówek udzielających teleporad medycznych na stronie www.nfz.gov.pl lub pod całodobowym numerem 800-190-590
2. Izolacja MATKI od członków rodziny
3. Myć ręce przed każdym karmieniem lub odciąganiem przynajmniej 30 sekund używając detergentu lub użyć płynu dezynfekującego na bazie alkoholu.
4. Stosować maseczkę ochronną w czasie karmienia, którą po jednym użyciu powinno się trwale zutylizować nie dopuszczając do kontaktu z nią innych osób.
5. Dziecko między karmieniami powinno przebywać w oddzielnym pokoju, może przebywać w pokoju z matką, jednak w odległości przynajmniej 2 metrów, dodatkowo oddzielone np. zasłoną.
6. Może być wskazana izolacja od dziecka, decyduje o tym stan matki.
7. W przypadku koniecznej izolacji od dziecka **POZYSKIWANIE MLEKA ZGODNIE Z PROCEDURĄ POZYSKIWANIA MLEKA OD MATEK CHORYCH NA COVID19 W DOMU**
8. Każdy kontakt matki ze sprzętem do odciągania wymaga zachowania zasad reżimu sanitarnego: mycie i dezynfekcja rąk przed i po użyciu sprzętu, mycie i dezynfekcja sprzętu po użyciu lub stosowanie jednorazowych końcówek osobistych laktatora. Mycie i dezynfekcja sprzętu do karmienia. Mleko, które nie zostało pobrane według tych zasad nie nadaje się do podania dziecku.
9. Odciągane mleko pobrane zgodnie z zasadami osoba zdrowa z rodziny podaje dziecku.

Matka karmiąca piersią CHORA NA COVID-19 w szpitalu zakaźnym

1. Izolacja od dziecka, które pozostaje w domu pod opieką rodziny.
2. Utrzymanie laktacji poprzez regularne odciąganie mleka
3. Pozyskanie mleka dla dziecka raczej nie możliwe ze względów organizacyjnych.
4. Karmienie dziecka mlekiem z banku mleka lub mlekiem modyfikowanym wybranym stosownie do wieku i wskazań (teleporada z pediatrą POZ)
5. Po zakończeniu izolacji powrót do karmienia lub odciągania zgodnie z zasadami dla matek COVID-19 w domu

Matka po porodzie, która pragnie karmić piersią CHORA NA COVID-19 przebywająca w szpitalu zakaźnym

1. Przestrzeganie procedur przyjętych w placówce odnośnie izolacji dziecka
2. Stymulacja laktacji poprzez regularne odciąganie mleka
3. Karmienie dziecka mlekiem odciąganym **ZGODNIE Z PROCEDURĄ POZYSKIWANIA MLEKA OD MATEK CHORYCH NA COVID19 W SZPITALU**
4. Jeśli brak możliwości pozyskania mleka matki z zasadami reżimu sanitarnego karmienie dziecka mlekiem z banku mleka (jeśli jest nadwyżka) lub mlekiem modyfikowanym (wg przyjętych procedur) przez personel
5. Po zakończeniu izolacji rozpoczęcie przystawiania dziecka do piersi lub utrzymanie odciągania zgodnie z zasadami dla matek COVID-19 w domu lub dla matek zdrowych stosownie do stanu epidemiologicznego (patrz [ZASADY IZOLACJI DZIECKO-MATKA-INNI W OKRESIE PANDEMII COVID 19](#))